

ASIA

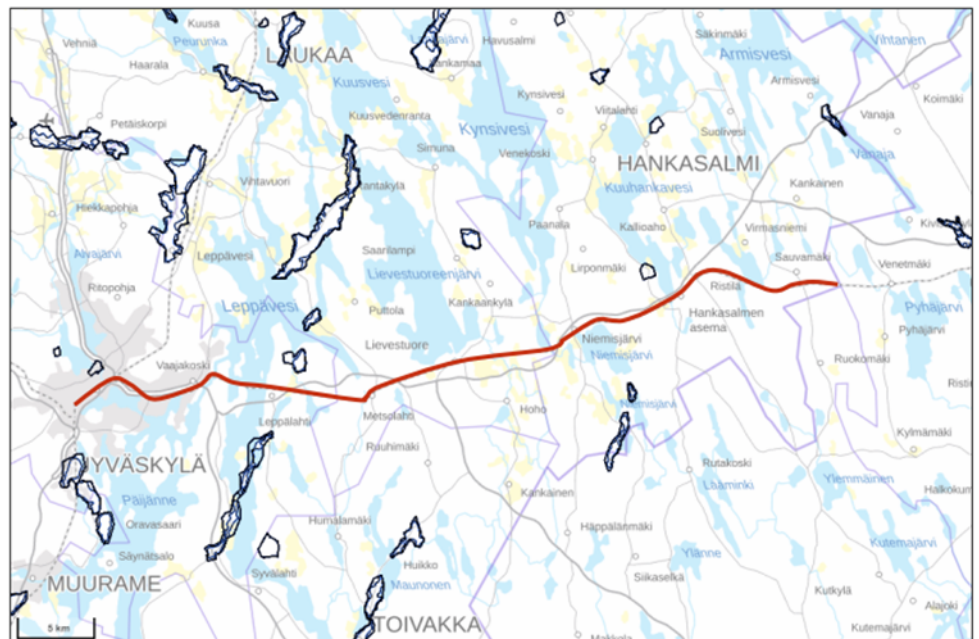
Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Väylävirasto

Puhdistettavan alueen sijainti

Toimenpidealue sijoittuu Jyväskylän ja Venetmäen väliselle rata-alueelle. Rataosuuden pituus on noin 54 km. Hanke sijoittuu Jyväskylän, Laukaan ja Hankasalmen kuntien alueelle usealle kiinteistölle: 179-871-1-4, 179-871-2-3, 179-871-2-2, 179-871-2-1, 410-871-12-1, 410-871-12-2, 410-871-12-3, 77-871-2-1, 77-871-1-1 ja 77-871-3-1.

Kuva 1. Perusparannettavan alueen likimääräinen sijainti esitetty punaisella. Pohjavesialueet on esitetty mustalla rajauksella.

Lähde: Jyväskylä-Pieksämäki perusparannus puhdistuksen yleissuunnitelma

Kiinteistön omistaja/haltija

Suomen Valtio / Väylävirasto

Keski-Suomen ELY-keskus

Kutsunumero 0295024500

<http://www.ely-keskus.fi/web/ely/ely-keski-suomi>

PL 250

40101 JYVÄSKYLÄ

PL 33, 00521 Helsinki

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Keski-Suomen ELY-keskukselle 30.1.2024.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

Väylävirasto, 30.1.2024, ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta.

Väylävirasto, 22.1.2024, Jyväskylä-Pieksämäki perusparannus, puhdistuksen yleissuunnitelma, Ramboll Finland Oy.

Väylävirasto 21.12.2022, Jyväskylä-Pieksämäki perusparannus, tutkimusraportti, Ramboll Finland Oy.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Ilmoituksessa ei tuoda esille, että kohdealueella olisi tapahtunut yksittäisiä haitta-ainevuotoja tai onnettomuuksia. Alueella on harjoitettu rautatietoimintaa.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Keski-Suomen maakuntakaavayhdistelmässä rataosuus on merkitty kehitettäväksi pääradaksi.

Jyväskylän, Lievestuoreen ja Hankasalmen liikennepaikoilla sekä rataosuudella Jyväskylä-Vaajakoski ja Niemeljärven kohdalla on voimassa oleva asemakaava, jossa alueet on merkitty rautatiealueiksi (LR). Muilta osin toimenpidealue ei sijaitse yleis- tai asemakaavoitetulla alueella.

Alueella harjoitetaan rautatietoimintaa. Kohteen käyttö ei ole muuttumassa.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Toimenpidealueilla tehdyissä maaperätutkimuksissa ratalinjalla todettiin 0,55 metrin paksuinen sepelikerros, jonka alapuolella on pääasiassa hiekkaa ja soraa. Hiekka- ja soratäytöt ulottuvat tutkimusten perusteella tutkituilta osin pääasiassa kahden metrin syvyyteen saakka. Paikoin syvemmällä havaittiin silttiä ja moreenia. Maalajiarvio perustuu näytteenoton yhteydessä tehtyihin aistinvaraisiin arvioihin.

Rata-alueen läheisyydessä sijaitsee useita jokia, oja, järviä ja suoalueita. Karttatarkastelun perusteella rata-alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee mm. seuraavat vesistöt:

179-871-01-4: Jyväskylän liikennepaikka, Jyväsjärvi ja Tourujoki
179-871-02-3: Vaajakoski, Haapalahti
179-871-02-1: Leppälahti, Leppävesi
410-871-12-3: Laukaa, Hohonjoki
077-871-02-1: Hankasalmi, Niemisjärvi
077-871-03-1: Hankasalmi, Iso-Virmas ja Pieni-Virmas

Toimenpidealueella ei sijaitse pohjavesialueita. Karttatarkastelun perusteella lähin 1-luokan pohjavesialue sijaitsee rata-alueesta noin 2,8 kilometrin päässä (0918003 Kaivovesi, Jyväskylä). Lähin 2-luokan pohjavesialue sijoittuu noin 1,3 kilometrin päähän junaradasta (0918012 Kapakkavuori, Jyväskylä).

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehtyt maaperä- ja pohja- pintavesitutkimukset

Jyväskylä-Pieksämäki väliselle perusparannettavalle toimenpidealueelle tehtiin maaperän pilaantuneisuustutkimuksia lokakuussa 2022 (3.–19.10.2022). Näytteenottoa tehtiin koekuoppamenetelmällä ja kairamalla.

Tutkimuspisteistä otetuista näytteistä muodostettiin kokoomanäytteitä. Näytteistä analysoitiin Eurofins Environment Testing Oy:n laboratorioissa öljyhiilivedyt (>C10–C40), PAH-yhdisteet ja raskasmetallit. Tutkimustuloksia verrattiin valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) kynnys- ja ohjearvoihin.

Jyväskylän ja Venetmäen välisellä rataosuudella tai siihen sisältyvillä liikennepaikoilla ei todettu missään tutkitussa näytteessä VNa 214/2007 mukaisia ylemmän ohjearvotason ylittäviä haitta-aineiden pitoisuuksia. Kokoomanäytteistä, jotka otettiin rataosuuksilla Jyväskylä-Vaajakoski, Vaajakoski-Lievestuore ja Lievestuore-Hankasalmi sekä Lievestuoreen

liikennepaikka, ei todettu kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia tutkittuja haitta-aineita.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Tutkimusraportissa todetaan, että kohteen nykyinen sekä tuleva käyttö huomioiden (rautatiealue) voidaan maaperän pilaantuneisuuden perusarvioinnin viitearvovertailussa lähtökohtaisesti käyttää VNa 214/2007 mukaisia ylempiä ohjearvoja alueilla. Asetuksen mukaan liikennealueilla maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jos yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus ylittää ylempien ohjearvon, ellei kohdekohtaisesta riskinarviosta muuta johdu. Asuinalueilla käytetään yleisesti maaperän puhdistamisen tavoitetasona alemmaa ohjearvoa.

Vaajakosken liikennepaikalla todettiin kynnysarvon (5 mg/kg) ylittävä pitoisuus arseenia (22 mg/kg).

Hankasalmen liikennepaikalla todettiin kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia raskasmetalleja (Sb, As, Co, Cu, V), PAH-yhdisteitä ja öljyhiilivetyjä.

Jyväskylän liikennepaikalla todettiin VNa 214/2007 mukaisen alemman ohjearvotason ylittäviä pitoisuuksia vanadiinia (160 mg/kg) ja fluoranteenia (10 mg/kg). Lisäksi todettiin kynnysarvon ylittäviä

Vertailuarvot	Arseeni	Koboltti	Lyijy	Nikkeli	Vana- diini	Bentso(a))ant- raseeni	Bentso(a))pyreeni	Fenant- reeni	Fluoran- teeni	PAH- summa
Kynnysarvo	5	20	60	50	100	1	0,2	1	1	15
Alempi ohjearvo	50	100	200	100	150	5	2	5	5	30
Ylempi ohjearvo	100	250	750	150	250	15	15	15	15	100
Kokoo- manäyte	Sy- vyys	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg
R002 ko- kooma	0-0,55 m				110					
R004 ko- kooma	0-0,55 m				130		0,3			
R013 ko- kooma	0,55- 1,00 m	7,0		89						
R041 ko- kooma	0,55- 1,00 m						0,22		1,1	
R042 ko- kooma	0,00- 0,55 m		23		51	160				
V007 ko- kooma	0,00- 0,55 m						0,23	1,2	10	22
V007 ko- kooma	0,55- 1,00 m						0,65	1,6	2,0	
V0013 ko- kooma	0,00- 0,55 m					1,1	0,29		9,9	22
V017, V019/V02 1, V023 kokooma	0,00- 0,55 m								2,9	
V025 ja V033 ko- kooma	0,00- 0,55 m						0,43		3,2	
V030 ko- kooma	0,00- 0,55 m								3,5	

pitoisuuksia raskasmetalleja (As, Co, Pb, Ni, V) sekä PAH-yhdisteitä.

Taulukko 1. Jyväskylän liikennepaikan kokoomanäytteiden analyysituloksia
Lähde: Jyväskylä-Pieksämäki perusparannus, tutkimusraportti

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Puhdistuksen lähtökohtana on poistaa toimenpidealueelta haitta-aineita sisältävää maa-ainesta radan perusparannustöiden yhteydessä rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Puhdistustavoitteena on VNa 214/2007 mukainen ylempi ohjearvotaso.

Mikäli toimenpidealueille jää kaivutöiden valmistuttua puhdistustavoitteet ylittäviä pitoisuuksia tai alueilta löytyy ennakkotutkimuksista poikkeavaa pilaantuneisuutta maaperässä, tehdään näille alueille riskinarvio haitta-aineiden mahdollisesti aiheuttamasta riskistä ympäristölle ja terveydelle.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Toimenpidealueelta poistetaan rakentamisen vuoksi kaivettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset massanvaihdolla. Jos pilaantuneita (pitoisuus yli ylemmän ohjearvotason) maa-aineksia kaivutöiden yhteydessä todetaan, kaivetaan pilaantuneet maat yhtenä kerroksena mahdollisuuksien mukaan suoraan kuorma-auton lavalle ja kuljetetaan peitettyinä luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Raiteiden kaivualueilla kaivantovesiä ei arvioida syntyvän, eikä vesien käsittelylle siten ole tarvetta. Vaihteiden vaihtojen yhteydessä kaivantoihin sen sijaan voi kertyä vettä. Mikäli kaivantoihin kertyy vettä, tarkkaillaan veden ulkonäköä ja hajua ja vedestä otetaan tarvittaessa näyte haitta-ainepitoisuuksien selvittämiseksi.

Työn toteuttaminen

Toimenpidealueella tullaan tekemään ratalinjan perusparannustöitä, jolloin radan päällysrakenne (0–0,55 m) uusitaan. Töiden yhteydessä myös vaihdetaan vaihteita, korjataan siltoja, poistetaan tasoristeyksiä ja parannetaan valaistusta ja kuivatusta. Pääsääntöisesti kaivussyvyys on 0,55 m, mutta alueilla, joissa välikerros tai routalevyt uusitaan, on kaivussyvyys 0,85–0,95 m ja vaihteiden alueella 1,25 m.

Jyväskylä-Pieksämäki radan perusparannus aloitetaan vuonna 2024, Jyväskylän liikennepaikan sekä Vaajakoski-Lievestuore välisen rataosuuden perusparannustyöt tehdään vuonna 2024 ja muilta osin perusparannuksen on arvioitu valmistuvan vuoden 2027 loppuun mennessä.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Toimenpidealueiden maanrakennuksessa pyritään hyödyntämään kaivettuja maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat puhdistustavoitteet (ylemmät ohjearvot). Maa-aineksia voidaan hyödyntää esimerkiksi huoltoteiden pohjissa, vastapenkereissä, pengerlevityksissä, maisemallisissa täytöissä, kaapelikourujen, tuennoissa tai vastaavissa kohteissa, jotka tarkentuvat suunnittelun edetessä. Maa-aineksia hyödynnetään pohjavedenpinnan yläpuolella, eikä maa-aineksia hyödynnetä pohjavesialueilla tai talousvesikaivojen ja muiden talousveden ottoaikkojen välittömässä läheisyydessä. Haitta-ainepitoisia massoja ei hyödynnetä pintavesistöjen välittömässä läheisyydessä. Maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat kynnyksarvot, voidaan sijoittaa myös pintavesistöjen läheisyyteen.

Kaivettavalla alueella on paikoin routalevyjä. Routalevyt erotellaan maa-aineksista kaivujen yhteydessä ja toimitetaan luvanvaraiseen käsittelyyn.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Toimenpidealueella suoritettaville kaivutöille nimetään ympäristötekniinen valvoja, jolla on riittävä kokemus pilaantuneen maaperän puhdistushankkeista sekä haitta-ainepitoisen maa-aineksen hyötykäytön valvonnasta.

Kaivutöiden aikana urakoitsija tarkkailee massojen laatua aistinvaraisesti (ulkonäkö, haju, mahdolliset jätejakeet) ja ilmoittaa tilaajalle sekä nimetylle ympäristötekniselle valvojalle poikkeavista havainnoista. Poikkeavista massoista otetaan näytteet ja niiden haitta-ainepitoisuudet varmistetaan joko kenttämittauksin tai laboratorioanalysein.

Ennen töiden aloittamista Jyväskylän liikennepaikan raiteiden alueelle tehdään täydentäviä koekuoppia (50–60 koekuoppaa) noin 50 metrin välein, joilla varmistetaan massojen laatua ennakkotutkimusta paremmin. Massat toimitetaan hyötykäyttöön tai loppusijoitukseen ennakko- ja lisätutkimusten perusteella.

Puhdistamisen terveys- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Kuljetuksen aikana pilaantuneiden maa-ainesten kuormat peitetään, jotta estetään pilaantuneiden maa-ainesten leviäminen ympäristöön.

Työturvallisuusasioita valvoo rakennushankkeen päätoteuttaja eli urakoitsija.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Ympäristötekniinen valvoja pitää kunnostustyön toteuttamisesta päiväkirjaa. Kunnostustyön päättymisestä laaditaan loppuraportti.

Kiinteistön omistajan kuuleminen

Kiinteistön omistaja on ilmoituksen tekijä, joten Keski-Suomen ELY-keskus ei katsonut tarpeelliseksi kuulla kiinteistön omistajaa erikseen.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt sähköpostitse lausuntoa/kannanottoa pilaantuneen alueen puhdistamisesta Jyväskylän kaupungin ja Laukaan sekä Hankasalmen kunnan ympäristönsuojelutoimelta. Ympäristönsuojelutoimilla ei ollut tarvetta lausua asiassa.

Viranomaisen ratkaisu

Keski-Suomen ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen ilmoituksen mukaisesti. Maaperän puhdistushankkeessa on noudatettava seuraavia määräyksiä:

Puhdistustavoitteet

1. Puhdistustavoitteet ovat valtioneuvoston antaman asetuksen 214/2007 mukaiset PAH- yhdisteiden ja muiden haitta-aineiden ylemmät ohjearvot ratalinjalla ja liikennepaikoilla. Puhdistustaso on varmennettava riittäväillä ja asiantuntevasti suoritetuilla kenttä- ja laboratorionäytteillä.
2. Työn aikana on pidettävä kirjaa maaperänäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määristä sekä kunnostettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määristä ja hyödyntämispaikoista.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

3. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

4. Poistettavat pilaantuneet maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset on hyödynnettävä kaivualueella tai toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.
5. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri tavoin pilaantuneet tai eri tavalla käsiteltävät maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
6. Kaivettuja maa-aineksia voidaan tarvittaessa välivarastoida alueella, jonka puhdistamisesta ilmoitus on tehty, esim. näytteiden analysoinnin vaatiman ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista, ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Keski-Suomen ELY-keskus voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä tai muista tarvittavista toimenpiteistä.
7. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

8. Rakentamisen yhteydessä suunnitelma-alueelta kaivettavia PIMA-asetuksen ylemmän ohjearvon alittavia maa-aineksia voidaan käyttää tarpeen mukaan toimenpidealueen (rata-alueen) rakentamisessa. Hyötykäytettäviä maa-aineksia ei saa sijoittaa ylimmän orsi- tai pohjavesipinnan alapuolelle eikä pintavesistöjen välittömään läheisyyteen eikä muillakaan paikoilla, joissa haitallisten aineiden aiheuttama riski voi poiketa riskinarvioinnin perusteena olevasta tilasta.
9. Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.
10. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 16. edellytettyyn loppuraporttiin.

Maa-ainesten kuljettaminen

11. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen

ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta. Siirtoasiakirjojen tiedot on siirrettävä Siirto-rekisteriin viipymättä.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen ja riskinarviointi

- 12.** Mikäli pilaantuneita (pitoisuus yli ylemmän ohjearvotason) maa-aineksia on alueella todettu, tulee kaivutyön lopuksi kaivantojen pohjista ottaa edustavat jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on laboratorioissa analysoitava ko. alueella todettujen kynnysarvotason ylittävien haitta-aineiden pitoisuudet.
- 13.** Mikäli puhdistettavan alueen maaperään jää puhdistustöiden jälkeen valtioneuvoston asetuksen 214/2007 ylemmän ohjearvon ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, tulee niiden terveys- ja ympäristöriskit arvioida valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. Riskinarviointi tulee liittää määräyksen 16. mukaiseen loppuraporttiin. Riskinarvioinnin perusteella Keski-Suomen ELY-keskus arvioi tarvittavat jatkotoimenpiteet.

Valvonta, tiedottaminen ja raportointi

- 14.** Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Keski-Suomen ELY-keskukselle ja kohdealueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. ELY-keskukselle ilmoitus tehdään sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi
- 15.** Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Keski-Suomen ELY-keskukselle ja kohdealueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 16.** Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta

näytteenotosta, kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, alueella hyödynnettyjen haitta-ainepitoisten maa-ainesten määrät ja sijoituspaikat, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto maa-ainesten toimittamisesta eri hyödyntämis-, käsittely- ja loppusijoituspaikoille.

Loppuraportti on toimitettava Keski-Suomen ELY-keskukselle ja kohdealueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Ohjearvovertailu, jonka perusteella puhdistustavoitteeksi on määrätty ylempi ohjearvotas, soveltuu tässä kohteessa puhdistustarpeen arviointiin. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tietoa maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 1., 2. ja 12.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 3., 4., ja 11.)

Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 4.)

Jätteet tulee käsitellä hallitusti ja pitää erilaatuiset jätteet tarvittavissa määrin toisistaan erillään käsittelyn aikana. (Määräys 5.)

Väliavarastoinnin lyhytaikaisuus tarkoittaa esimerkiksi näytteiden analysoinnin vaatimaa aikaa. Määräys ehkäisee maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-aineiden leviämistä tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. (Määräys 6. ja 7.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle. Siirtoasiakirjavelvoite tulee suoraan jätelaista. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 40 §:ssä. Siirtoasiakirjan tietojen toimittamisesta Siirto-rekisteriin säädetään jätelain 121 b §:ssä. (Määräys 11.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 § n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 7., 9., 12. ja 13.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti kunnostustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan PIMA-asetuksen ylemmät ohjearvot alittavien maa-ainesten hyötykäyttö toimenpidealueella. Maita ei kuitenkaan saa

sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, pintavesistöjen läheisyyteen eikä muille riskialttiille kohteille, jottei niistä aiheudu riskiä herkille kohteille. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräykset 8.–10.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 14.–16. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 40 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 696 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 58 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 12 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (1215/2023) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 02.04.2029 saakka. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Väylävirasto (sähköisesti)

Tiedoksi

Jyväskylän ympäristönsuojeluviranomainen (sähköpostitse)

Laukaan ja Hankasalmen ympäristönsuojeluviranomainen (sähköpostitse)

Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Keski-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi kuuluttamalla Keski-Suomen ELY-keskuksen ja Jyväskylän kaupungin, Laukaan ja Hankasalmen kuntien verkkosivuilla. Päätös on nähtävillä ELY-keskuksen verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 1 olevassa valitusosoituksessa.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Tuula Tirronen ja ratkaissut valvontapäällikkö Esa Kuitunen.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedonsaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 10.5.2024.**

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisesti toimitettua valituskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopio, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa 270 euron oikeudenkäyntimaksu.

Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja KESELY/296/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/296/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kuitunen Esa 28.03.2024 14:50

Esittelijä Tirronen Tuula 28.03.2024 15:01